Dodatek do Nr. 127 „Dziennika Poznańskiego."

DZIENNIK
IV. ZJAZDU
LEKARZY I PRZYRODNIKÓW POLSKICH
W POZNANIU.

POD REDAKCYĄ DR. JÓZEFA KUSZTELANA.

Nr. 1.	Poniedziałek, 2 Czerwca.	1884.

Członkowie IV. Zjazdu Lekarzy i Przyrodników polskich otrzymują Dziennik bezpłatnie.
Dla nieczłonków wynosi prenumerata za 5 numerów *3 marki.*
Główny skład Dziennika Zjazdu w księgarni M. Leitgebra i Sp. (Wilhelm. ul. 8.)

S. Sobeski w Poznaniu (Bazar)

poleca

Cukiernią

zaopatrzoną w doborowe ciasta,
napoje rozgrzewające jako też ochładzające.

WINA

szampańskie, węgierskie, reńskie
i francuzkie.

Fabrykę

karmelków, cukrów i czekolady.
Skład herbaty,
araków, wódek zagranicznych
i 17
DELIKATESÓW.

ST. FIKSIŃSKI

Restauracya przy Wrocławskiéj ul. Nr. 18

poleca

wyborne i smaczne obiady 16

tak w abonamencie jako i poza domem; potrawy i delikatesy stósownie do pory roku i czasu odpowiednie, wina różnego gatunku, wszystko po cenach umiarkowanych i przystępnych. Taksamo piwa składowe treściwe i smaczne po znanych tanich cenach.

DUCHOWSKI

„RESTAURANT KOBYLEPOLE“

Poznań, Wilhelmowski plac Nr. 5.

Tanie a smaczne obiady od 12éj do 3éj godziny.
Potrawy na gorąco à la carte od 8éj rano do 11éj wieczór w wielkim wyborze.
Prawdziwe piwo kobylopolskie jasne i ciemne. 19

ANTONI ROSE

W POZNANIU W BAZARZE

skład materyałów piśmiennych,

książek kontowych i rejestrów gospod.,

towarów galanteryjnych,

Prawdziwéj Alfenidy Christofla z Paryża i Karlsruhe.

Tapet w najnowszych deseniach, dekoracyi i szlaków.

Zakład litograficzny. 20

W. KWIATKOWSKI

Poznań, Wilhelmowski Plac Nr. 14

(narożnik ulicy Teatralnéj)

poleca swój obficie zaopatrzony 6

skład roślin doniczkowych egzotycznych i kwiatów, pracownią bukietów, wieńcy i t. d.

Zakład ogrodniczy: Górna Wilda Nr. 31.

NB. **UCZNIA** potrzebuję zaraz — ale porządnego i sprytnego chłopca.

Najstaranniéj assortowana księgarnia.

Najzasobniejszy skład i wypożyczalnia nut.

Czytelnia dzieł najnowszych.

Wypożycz. pism czasowych. 22

Czyt. w jęz. ang., franc., niem. i polskim.

Generalna ekspedycya pism czasowych.

M. Leitgeber i Spółka

Księgarnia sortymentowa i nakładowa.

FABRYKA

gorsetów i wyrobów ortopedycznych

J. KISTLER

Poznań, Berlińska ul. 8

poleca swe ogólnie za bardzo praktyczne i skuteczne uznane fabrykaty, a mianowicie:

gorsety ortopedyczne dla figur słabych i ułomnych,
bretele „ krzyżowe sznurowane na łopatkach, (6
„ „ do prostego się trzymania wypukłych i zrównania nierównych łopatek,
gorsety ortopedyczno-elastyczne,
gorsety dla dzieci, od roku począwszy, w różnych praktycznych wyrobach i
gorsety luksusowe i toaletowe.

Okazy powyższych przedmiotów znajdują się na wystawie lekarsko-przyrodniczéj.

KSIĘGARNIA KATOLICKA

w Poznaniu, Wodna ul. 25, poleca:

Dzieła Adama Mickiewicza jedyne zupełne, przez dzieci Autora dokonane wydanie. 10 tomów. Cena 30 M., w ozdobnéj oprawie z portretem autora na okładce 40 M.

Utwory Zygmunta Krasińskiego [lwowskiem wydaniem nie objęte]. Cena 1 M., w ozdobnéj oprawie z portretem Autora na okładce 2 M.

Spis rycerstwa polskiego walczącego z Janem III. pod Wiedniem oraz szyk bojowy wojsk polskich i sprzymierzonych d. 12 Września 1683 r. Z portretem Jana III, tablicą szyku bojowego, tablicą herbów rycerstwa i planem bitwy wiedeńskiéj. Cena 1 M.

— Toż samo na welinie 2 M. W pięknéj oprawie 4 M.

Wislocki Wł. Dr. Bibliografia jubileuszowego obchodu 200-letniéj rocznicy potrzeby wiedeńskiéj w r. 1683, z ryciną apoteozy króla Jana III. dłuta p. Welońskiego. Lwów 1884, 4 o. IV i 108 str. Na welinie. 2.40 M.

Medale Jana Sobieskiego bite na pamiątkę dwóchsetnéj rocznicy zwycięztwa wiedeńskiego, z popiersiem króla i herbami Polski i Litwy: I. medal wielkości dwumarkówki, posrebrzany 50 fen., pozłacany 75 fen. II. medal wielkości talara, mosiężny 60 fen., pozłacany 1,50 M.

Medale te nabyć mozna z uszkami i bez. (11

FELIKS GRUSZCZYŃSKI

restauracya pierwszorzędna połączona z ogrodem

przy Wrocławskiéj ul. Nr. 18 i Strzeleckiéj ul. Nr. 3,
w samym środku miasta Poznania, 7

poleca obiady od godz. 1—3éj tak w abonamencie jako i po za domem; potrawy o każdéj porze czasu dziennego, delikatesy stósownie do pory roku odpowiednie, wina i wódki rozmaite tak samo piwa wyborowe w różnych gatunkach, kulmbachskiego nie wyłączając.

M. FELEROWICZ

magazyn garderoby męzkiéj

W POZNANIU

Wilhelmowska ul. Nr. 11, obok hotelu francuzkiego. 5

Zamówienia wykonują się podług najnowszych żurnali po cenach umiarkowanych.

M. GRAUPÉ

18 Wilhelmowski plac 18

skład jedynie prawdziwych angielskich i francuzkich

nowości.

Najwykwintniejsze ubrania i paletoty

wykonują się elegancko w przeciągu 24 godzin. — Rzetelna skora usługa. 10

J. & A. Witkowscy

magazyn garderoby męzkiej

w Poznaniu

Nr. 1 Berlińska ulica Nr. 1.

Wykonuje ubrania podług najnowszych żurnali francuzkich w przeciągu 24 godzin.

Rzetelna skora usługa. 15

Nakładem moim wyszedł w **drugiem wydaniu:**

Popularny wykład

o budowie, pożywieniu i pielęgnowaniu ciała ludzkiego

podług **najnowszych** źródeł, napisał

Dr. Stanisław Jerzykowski

z 31 drzeworytami w tekscie. (Treść: I. O budowie ciała ludzkiego. II. O pokarmach. III. O pielęgnowaniu ciała ludzkiego. IV. **Co czynić w nagłych chorobach?**) Stron 8⁰ 271. Cena 3 Mr.

Za nadesłaniem należytości wysełą f r a n k o

Drukarnia

J. I. KRASZEWSKIEGO

w Poznaniu.

Dr. W. Łebiński.

☛ Nabyła także na skład księgarnia **C. F. Piotrowskiego i Sp.,** Pl. Wilhelmowski Nr. 3 (Hotel du Nord).

Z dniem 1-go kwietnia r. b. otworzyłem przy **ulicy Wielkiéj Rycerskiéj nr. 8**

MAGAZYN MEBLI

wyłącznie wyścielanych własnego wyrobu w połączeniu ze składem wszelkich tapicerskich dekoracyi pokojowych.

Garnitury orzechowe, hebanowe, naściełane itd. we wielkim i gustownym wyborze, materye na firanki itd. podług najnowszych deseni, polecam po nader przystępnych cenach. (21)

Prace wszelkie w zakres tapicerstwa wchodzące jak dotąd, przyjmuję i ze znaną sumiennością wykonuję. Zaszczycony dotychczas wielostronnem zaufaniem, mam nadzieję utrwalić korzystne o mnie przekonanie, pracując rzetelnie w powiększonym zakresie.

A. ANDRUSZEWSKI,

tapicer i dekorator.

Broszki koralowe od 2—60 M.

☛ Prawdziwe korale!!!

i

biżuteryą włoską

odebrałem w wielkim wyborze wprost z Włoch i polecam po nader przystępnych cenach. (13

Leon Kuczyński,

Poznań, Bazar.

Na wystawie

IV. Zjazdu lekarzy

i

przyrodników

znajdują się

wyroby zdrojowiska

Morszyn w Galicyi

wyszczególnione już na wystawach

w Trieście 1882

w Krakowie 1881

w Amsterdamie 1883 i

w Przemyślu 1882

a mianowicie:

Woda gorzka

ze zdroju Bonifacego

najskuteczniejsza ze wszystkich znanych wód gorzkich.

SÓL RODZIMA

ze zdroju Bonifacego na wzór znanéj soli Karlsbadzkiéj.

Ług bromowo-solankowy

i

Ług borowinowy.

Bliższych szczegółów zasięgnąć można w prospekcie i broszurze przy wystawie P. T. zwiedzającym rozdzielanych.

☛ Zwraca się uwagę, iż

zdrojowisko Morszyn

jest własnością funduszu wdów i sierot po lekarzach galicyjskich i cały czysty dochód tego Zdrojowiska jest na wsparcia dla tychże obracany. (8)

Zamówienia wszelkie adresować należy do

Zarządu Zdrojowisk w Morszynie Galicya.

Zdrojowisko Morszyn.

Własność Tow. lekarzy galicyjskich

pod zarządem J. Piepesa, aptekarza.

W. SZULC,

zegarmistrz w Poznaniu w Bazarze

poleca:

wybór złotych genewskich zegarków z fabryki Patek Philippe & Co. nagrodzonych na wszystkich wystawach **złotemi medalami.**

(29) jako też

wybór zegarków **złotych i srebrnych z innych pierwszorzędnych** fabryk szwajcarskich.

Łańcuszki **złote, srebrne, z niklu i trwałéj kompozycyi** w rozmaitych deseniach.

Zegarki jubileuszowe z portretem KRÓLA JANA III.

w rozmaitych gatunkach srebrne i złote.

Ceny przystępne!

F. SUJECKIEGO

Restaurant przy ulicy Zamkowéj Nr. 5, I piętro

poleca (12)

wyborne i smaczne obiady, potrawy na gorąco à la carte od rana do 11 wieczorem.

Prawdziwe piwo kulmbachskie i grodziskie.

Wyborowe wina węgierskie, francuzkie i reńskie.

DRUKARNIA

J. I. KRASZEWSKIEGO (właściciel Dr. W. ŁEBIŃSKI)

w Poznaniu, Podgórna ulica Nr. 8

oprócz wszystkich innych prac drukarskich wykonuje także druk

dzieł naukowych we wszystkich językach europejskich

w ludowych, fachowych i ozdobnych wydaniach *(z ilustracyami.)*

Okazy dzieł drukarskich w tejże drukarni w językach łacińskim, greckim, polskim, francuzkim, niemieckim, rosyjskim, litewskim itd. itd. wykonanych zobaczyć można w biurze drukarni, nie mniéj zbiór liczny

druków artystycznych

jako to

dyplomów, adresów, patentów, powinszowań i t. p.

wykonanych drukiem różnobarwnym i brązami różnokolorowemi.

Bilety wizytowe à la minute.

Balowe rękawiczki i krawaty

poleca 33

C. Bardfeld.

Nowa ulica Nr. 6, obok Bazaru.

Bona Polka poszukuje od **1 lipca** umieszczenia do dzieci, udzielająca początkujących nauk także w niemieckim języku. Bliższe wiadomości udzieli przełożona szkoły freblowskiej **Wrocławska ul. Nr. 14.** 32

Nr. 1. PONIEDZIAŁEK. Nr. 1.

DZIENNIK CZWARTEGO ZJAZDU
LEKARZY I PRZYRODNIKÓW POLSKICH.

Poznań, dnia 2 Czerwca 1884.

POD REDAKCYĄ DR. JÓZEFA KUSZTELANA.

Krótka wiadomość o zawiązaniu się i czynnościach Wydziału Gospodarczego IV. Zjazdu Lekarzy i Przyrodników polskich w Poznaniu.

Już na pierwszym Zjeździe, który się odbył w Krakowie w r. 1869, wybrano Poznań na miejsce drugiego Zjazdu i uchwalono, że Zjazd II-gi odbyć się ma w Lipcu roku następnego. Przewodniczącym Wydziału Gospodarczego wybrano radzcę dra Mateckiego, sekretarzem dra Mizerskiego. W myśl téj uchwały w jesieni roku 1869 Wydział gospodarczy się ukonstytuował, przez zimę i wiosnę zbierał materyał naukowy i przygotowywał wedle środków przyjęcie gości, gdy w Lipcu r. 1870 wybuchła wojna niemiecko-francuzka i stanęła na przeszkodzie. Zaraz po ukończeniu wojny, jeszcze w r. 1871, podjęto na nowo myśl Zjazdu i Wydział Gospodarczy na nowo się ukonstytuował. Po stracie ś. p. dra Mizerskiego, który padł ofiarą wojny niemiecko-francuzkiej, zastąpił go dr. Osowicki. Lecz sytuacya ogólna wiele się pogorszyła, trudności pomnożyły, wielu przytem z młodszych lekarzy służyło jeszcze w okupacyjnych korpusach armii. Pod naciskiem tych nieprzyjaznych stósunków Wydział, powodowany wątpliwościami w powodzenie zjazdu, odroczył go do lepszego czasu.

Drugi Zjazd odbył się w Lwowie w 1875 r., trzeci w Krakowie w 1881 r. Na tymże Zjeździe proponowano Warszawę jako miejsce przyszłego Zjazdu. Na telegraficzne zapytanie wystósowane do Jenerał Gubernatora warszawskiego Albiedyńskiego, nadeszła odpowiedź, iż należy o pozwolenie udać się do ministra spraw wewnętrznych. Udano się więc następnie do ministra, a gdy odpowiedź pod koniec Zjazdu III. nie nadeszła, przeto na wniosek dr. Kusztelana uchwalono, aby w razie odmownéj odpowiedzi ministra, wyznaczyć Poznań jako przyszłe miejsce Zjazdu. Tak więc ponownie wybrano Poznań na miejsce zebrania się IV Zjazdu w r. 1884 odbyć się mającego; hr. Benzelstierna-Engeström przewodniczącym, dra Święcickiego sekretarzem Wydziału Gospodarczego. Ponieważ tu w Poznaniu postanowiono urządzić IV. Zjazd w roku 1883, przeto już w jesieni 1882 r. ukonstytuował się Wydział, w którym na przewodniczącego, gdy hr. Engeström wyboru nie przyjął, uproszono radzcę dra Kaczorowskiego, obowiązki sekretarza przyjął po drze Święcickim, który Poznań opuścił, dr. Wicherkiewicz, na podskarbiego powołano dra Jarnatowskiego. Wydział rozdzielił prace przygotowania Zjazdu w ten sposób, że potworzył z łona swego komisye: lekarską, przyrodniczą i urządzającą i do téj ostatniéj poprosił mężów po za sferami lekarzy i przyrodników. Wydział składał się pierwotnie z Panów drów: radzcy Kaczorowskiego, Wicherkiewicza, Jarnatowskiego, Osowickiego, radzcy Świderskiego, radzcy Sęckiego, Zielewicza, Jerzykowskiego, tworzących razem komisyą lekarską, radzcy dra Milewskiego, prof. dr. Szafarkiewicza, dra Kusztelana, dr. Maya, pana Paulego, Barcikowskiego, Jagielskiego, składających komisyą przyrodniczą, i panów hr. Engeströma, redaktora Dobrowolskiego, K. Koszutskiego, jako komisyą finansową. W tym składzie odbywał Wydział posiedzenia przez zimę, aż do kwietnia 1883. Termin Zjazdu został na koniec Września 1883 wyznaczonym, czas terminu ograniczonym na trzy dni, nie wliczając dni wycieczki. W kwietniu 1883 r. radzca dr. Kaczorowski, zniewolony względami na niedomagające zdrowie, obowiązków przewodniczącego się zrzekł i z Wydziału wystąpił; w jego miejsce wybrano większością dotyczasowego sekretarza Wydziału dra Wicherkiewicza, a obowiązki sekretarza ofiarował się pełnić dr. Osowicki. Wydział w komi-

syi lekarskiéj się zreorganizował; w miejsce występujących członków dotychczasowych: drów Świderskiego, Sęckiego, Zielewicza i Jerzykowskiego wybrano dra Koszutskiego, Batkowskiego, Kapuścińskiego i Stana, komisye przyrodnicza i urządzająca uprosiły jeszcze panów: hr. A. Cieszkowskiego, pana Szymańskiego i pana Władysława Jaździewskiego, a do komisyi finansowéj X. dra Kanteckiego. W tym składzie Wydział pozostał, i przygotowania Zjazdu do szczęśliwego doprowadził końca.

Wydział doznał z rozlicznych stron bardzo chętnego poparcia. Mianowicie wspomnieć wypada znaną z ofiarności Spółkę Bazarową, która uchwaliła na cele Zjazdu 1000 mrk. subwencyi, kwatery dla 20 uczestników i wszelkie swoje lokale, daléj uchwaliła Resursa obywatelska również 1000 mrk. subwencyi, akcyonaryusze Dziennika Poznańskiego 215 mrk, kasa Oszczędności w Śremie 250 mrk.

W Czerwcu r. 1883 odroczył Wydział, ulegając wielostronnym żądaniom wybitnych osobistości z Warszawy i Krakowa, Zjazd na pierwsze dni czerwca 1884 roku. Przez ten czas przygotowania były prowadzone bez przerwy, materyał naukowy napływał obficie, udział zapowiadał się licznie.

Obwatelstwo polskie miasta Poznania gościnnie postanowiło przyjąć miłych gości: ofiarowało Wydziałowi kwatery w ilości dostatecznéj i przyjęcie wieczorem dnia 3-go na balu danym na cześć Zjazdu w Bazarze. Obywatele miasta Gniezna i okolicy i Kujawiacy z nad Gopła powitają serdecznie i gościnnie uczestników Zjazdu na wycieczce dnia 5 czerwca.

Jako pamiątkę IV Zjazdu Lekarzy i Przyrodników polskich postanowił Wydział gospodarczy ofiarować zamiejscowym członkom album z fotodrukami widoków miasta Poznania i Przewodnik miasta Poznania. Oba te podarki odbierze każdy zamiejscowy uczestnik w biurze informacyjnem w Bazarze.

Wydział gospodarczy postanowił w czasie Zjazdu wydawać: „Dziennik IV Zjazdu Lekarzy i Przyrodników polskich,“ w którym mają być pomieszczone wszelkie wiadomości odnoszące się do Zjazdu oraz protokóły posiedzeń ogólnych i sekcyjnych wraz z krótką treścią wykładów, o ile **takowéj prelegenci dostarczą.** Dziennik ten będzie wydawany w dniach Zjazdu codziennie rano począwszy od godziny 7 w biurze informacyjnem za okazaniem zielonéj karty legitymacyjnéj; Członkowie Zjazdu otrzymają go bezpłatnie. Redakcyą Dziennika poruczył Wydział gospodarczy dr. Józefowi Kusztelanowi, który zapewnił sobie pomoc p. dra med. Stefana Krzesińskiego.

Wydział gospodarczy przyjął w zasadzie, że podczas Zjazdu odbędą się dwa posiedzenia ogólne w Teatrze polskim, przy ulicy Berlińskiéj, a posiedzenia sekcyjne odbędą się w następujących salach:

Medycyna.

1. Sekcya chirurgiczna na salce posiedzeń Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Młyńska ulica 35.
2. Sekcya medycyny wewnętrznéj w domu na placu Piotra Nr. 3, na drugiem piętrze. Do dyspozycyi są tutaj dwie sale.
3. Sekcya akuszeryi i gynekologii w foyer teatru polskiego, ulica Berlińska Nr. 18.
4. Sekcya oftalmologiczno - otologiczna w klinice okulistycznéj, św. Marcin Nr. 6.
5. Sekcya psychiatrii, hygieny, medycyny sądowéj i publicznéj na sali pałacu Działyńskich, obecnie hr. W. Zamojskiego, Stary rynek Nr. 78.

Nauki przyrodnicze.

1. Sekcya geologii, mineralogii, botaniki i zoologii w Bazarze na sali Koła towarzyskiego.
2. Sekcya matematyczno-fizyczna w domu na św. Marcinie Nr. 6.
3. Sekcya chemiczno - farmaceutyczna w lokalu Towarzystwa Przemysłowego, Stary rynek Nr. 58.
4. Sekcya antropologii i archeologii w salach zbiorów archeologicznych Tow. Przyjaciół Nauk, Młyńska ul. 35.
5. Sekcya przyrodniczo-rolnicza w lokalu redakcyi „Ziemianina,“ św. Marcin 28.

PROGRAM

IV. Zjazdu Lekarzy i Przyrodników polskich w Poznaniu.

Niedziela, dnia 1 czerwca.

Wieczorem dnia 1-go Czerwca zebranie towarzyskie w Bazarze dla wzajemnego poznania się.

Poniedziałek, 2 czerwca.

O godzinie 9 rano nabożeństwo w kaplicy królewskiéj w kościele katedralnym.

O godzinie 11 rano zebranie ogólne w teatrze polskim.

O godzinie 3 posiedzenia sekcyjne.

O godzinie 5 wspólny obiad w Bazarze dany kosztem wydziału gospodarczego.

O godzinie 8 koncert w ogrodzie Trypolskiego.

Wtorek, 3 czerwca.

Od godziny 9 rano posiedzenia sekcyjne, po obiedzie od godziny 3.

Wycieczka do Żabikowa w celu zwiedzenia pokładów gliny glindowskiéj.

Wieczorem o godzinie 9 bal w Bazarze dany na cześć IV. Zjazdu przez obywateli polskich miasta Poznania.

Środa, 4 czerwca.

Przed południem od godziny 9 posiedzenia sekcyjne.

Po południu o godzinie 3, posiedzenie ogólne w teatrze i zamknięcie Zjazdu.

Wieczorem. Przedstawienie w teatrze.

Czwartek, 5 czerwca.

Wspólna wycieczka do Gniezna, Inowrocławia i Kruszwicy.

Spis wykładów
zapowiedzianych na posiedzenia sekcyjne.

Ułożony według sekcyi przez

Wydział gospodarczy.

Gdyby który z prelegentów życzył sobie mieć wykład w innéj sekcyi, aniżeli w téj, w któréj został zamieszczonym, zechce się zgłosić do delegowanego tejże sekcyi.

I. Sekcya chirurgiczna

na salce posiedzeń Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Młyńska ulica N. 35. Zagai radca dr. Matecki.

1. *Dr. Krówczyński:* O leczeniu ślużotoku przewlekłego cewki moczowéj.
2. *Dr. Szuman:* Osteotomia w obec sposobu przeciwgnilnego opatrywania ran.
3. *Dr. Rydygier:* Odczyt pracy eksperymentalnéj z demostracyami.
4. *Prof. Mikulicz:* O wycięciu macicy przez pochwę.
5. *Dr. Szuman:* Jak można sposoby ran przeciwgnilnie najlepiéj zastósować do zwykłéj praktyki lekarskiéj i do leczenia ubogich chorych.
6. *Dr. Rydygier:* Jakie są najnowsze sposoby opatrywania ran pooperacyjnych.
7. *Prof. dr. Janówsky* (Praga): Poznanky keudoskopii.
8. *Tenże:* Wykład z dziedziny dermatologii.
9. *Dr. J. Czarda* (Praga): Rhino-epilepsia.
10. *Doc. dr. Lesser:* O sprawach gruźliczych w kościach.
11. *Prof. Janovsky:* O osutinach jodoformowych.
12. *Doc. dr. Szram:* O wyłuszczeniu wola.
13. *Tenże:* O znaczeniu jodoformu przy leczeniu ran jamistych.
14. *Dr. Wehr:* O przeszczepieniu raka.
15. *Tenże:* Przedstawienie kilku preparatów kostnych.
16. *Prof. Obaliński:* Nowsze wskazania do uretrotomii zewnętrznéj.

II. Sekcya medycyny wewnętrznéj

w domu na placu Piotra N. 3, drugie piętro. Zagai radca dr. Kaczorowski.

Sekcyą tę możnaby rozdzielić na praktyczną i teoretyczno-eksperymentalną. Pozostawia się to do rozstrzygnięcia uczestnikom. W razie podziału przyjmuje się następujący porządek wykładów.

A.

1. *Dr. Władysław Gluziński:* Przyczynek do rozpoznawania chorób żołądka.
2. *Prof. Korczyński:* O niedokrewności złośliwéj.
3. *Tenże:* Przyczynek do statystyki zapalenia płuc.
4. *Tenże:* Wpływ błednicy ustrojowéj na przebieg duru brzusznego.
5. *Dr. F. Chłapowski:* Przyczynek do leczenia białaczki.
6. *Dr. Reichmann:* Dyspepsia acida.
7. *Doc. dr. Thomeyer* (Praga): Biliarni cirrhosa.
8. *Doc. dr. Chodounsky* (Praga): Therapie tuberkulosy.
9. *Prof. dr. Hlava* (Praga): Meningitis cerebrospinalis.
10. *Dr. Nawroczyński Roman:* O tężcu przewlekłym.
11. *Dr. A. Szczepkowski:* O naturze tyfusu wysypkowego i jego leczeniu.
12. *Tenże:* O leczeniu zapalenia płuc.
13. *Tenże:* Opis 36 przypadków padaczki, które następowały jeden po drugim w ciągu 48 godzin.
14. *Prof. dr. Adamkiewicz:* Wykład z demonstracyą z neuropatologii.
15. *Prof. dr. Feigel:* Przypadek porencephalii.
16. *Dr. Sycyanko* z Charkowa: Elektro-terapeutyczne przyrządy swego pomysłu.
17. *Dr. L. Brudziński:* O nowym środku lekarskim przeciw zimnicy.
18. *Dr. Lutostański:* Zdrojowiska polskie w obec zadań spółczesnéj balneologii i balneoterapii.
19. *Dr. Rosiński:* O leczeniu zapalenia nerek sporyszem.
20. *Dr. Koszutski:* O stósunku dyfteryi do krupu i jéj leczeniu jednochlorkiem rtęci.
21. *Tenże:* Aetiologia i leczenie choleryny u dzieci.

B.

Piotra plac N. 4, drugie piętro. Zagai radca dr. Kramarkiewicz.

1. *Dr. Władysław Gluziński:* Poszukiwania nad trawieniem żołądkowém białka w różnych stanach chorobowych w celu rozpoznawczym i leczniczym.
2. *Tenże:* O sprawach septycznych ze stanowiska medycyny wewnętrznéj.
3. *Dr. Jaworski:* Doświadczenia nad zachowaniem się składników wody karlsbadzkiéj w żołądku ludzkim w stanie fizyologicznym i patologicznym z uwzględnieniem wpływu leczniczego tejże w chorobach przewodu pokarmowego.
4. *Prof. Browicz:* O zapaleniu chroniczném ze stanowiska porencephalia.

5. *Tenże:* Porencephalia.
6. *Prof. Korczyński:* Wpływ mechanicznego drażnienia nerwu błędnego na ruchy oddechowe.
7. *Tenże:* Zadanie kliniczne obliczeń ciałek krwi.
8. *Dr. Alfred Wolfram:* O prątkach gruźliczych.
9. *Tenże:* Wyniki doświadczeń przedsiębranych z kilkoma nowemi lekami.
10. *Dr. Reichman:* Drobnowidzowa morfologia kału.
11. *Dr. Kopf:* Spostrzeżenia nad działaniem kąpieli słonych w leczeniu wypocin uorganizowanych.
12. *Dr. H. Pacanowski:* O kliniczném znaczeniu peptonów w moczu.
13. *Prof, Dr. Hlava:* Odczyt z dziedziny anatomii patologicznéj.
14. *Prof. dr. Feigel:* Dotychczasowe wyniki badań nad prątkami gruźliczemi Kocha wraz z demonstracyami.
15. *Doc. dr. Jaworski:* Porównawcze badania doświadczalne nad zachowaniem się nowéj soli karlsbadskiéj a saméj wody karlsbadzkiéj w przewodzie pokarmowym.
16. *Tenże:* Studyum kliniczne nad trawieniem istot białkowatych pod wpływem wody karlsbadskiéj.
17. *Prof. Steffal:* O nèkterych přirożených šteřbinách dospeleho plodu.
18. *Dr. Wielowiejski:* O budowie i znaczeniu komórki zwierzęcéj.

III. Sekcya akuszeryi i gynekologii

w foyer teatru. Zagai dr. Jarnatowski.

1. *Doc. dr. Schwing* (Praga): O vlivu staři na porody pronićek.
2. *Dr. Guliński*: Róża u położnic.
3. *Dr. Jarnatowski:* Okaz nowotworu łożyska.
4. *Dr. Jerzykowski:* Czy sublimat jako środek odwietrzający w położnictwie i gynekologii przewyższa kwas karbolowy?
5. *Tenże:* Radix gossypii herbacei jako zastępstwo sporyszu.
6. *Dr, Wlazłowski:* Przedłoży i objaśni raka jajnika i otrzewnéj.

IV. Sekcya oftalmologiczno-otologiczna

w klinice okulistycznéj, St. Marcin N. 6. Zagai dr. Wicherkiewicz.

1. *Dr. Gepner:* O skuteczności przecięcia mięśni prostych zewnętrznych przy postępującéj krótkowzroczności osób pochodzących z rodziców krótkowzrocznych.
2. *Dr. J. Czarda* (Praga): Nowy sposób leczenia otitis externa.
3. *Prof. L. Rydel:* O nowym sposobie rozcinania torebki przy wydobywaniu zaćmy.
4. *Dr. Łasiński:* O niedowidzeniu w skutek nadużycia tytoniu i alkoholu.
5. *Dr. Michał Kempiński:* O leczeniu zapalenia ziarnistego łącznicy.
6. *Dr. B. Wicherkiewicz:* O nowym sposobie operacyi garbca rogówki.

V. Sekcya psychiatrii, hygieny, medycyny sądowéj i publicznéj

na sali pałacu Działyńskich obecnie hr. W. Zamojskiego, Stary Rynek N. 78. Zagai dr. Osowicki.

1. *Dr. Kempiński:* O stanie zdrowia ludu Kujawskiego i Kaliskiego. Szkic medyczno-etnograficzny.
2. *Dr. Tadeusz Żuliński:* O przeciążeniu naukowém w szkołach.
3. *Prof. dr. Maixner* (Praga): Otrava fosforem.
4. *Dr. Chałupczyński:* O potrzebie interwencyi w celu ukrócenia pijaństwa.
5. *Dr. Jendl-Sausenhofen:* O stósunkach hygienicznych górniczych klas ludności w Galicyi.
6. *Doc. dr. Chodounsky:* Odczyt z klimatoterapii.
7. *Dr. Alfred Laskewicz:* O własnych próbach leczniczych z nowym środkiem nasennym paraldehydem i porównawczéj działalności skuteczniejszych środków nasennych w ogóle.
8. *Dr. W. Biegański:* Przyczynek do aetiologii tyfusu wysypkowego.
9. *Tenże:* O porażeniach po zatruciu arszenikiem.
10. *Dr. Czarnecki:* O zadaniach policyi lekarskiéj po małych miastach.
11. *Prof. dr. Blumenstock:* Z dziedziny psychiatrii sądowéj.
12. *Dr. Ferd. Obtułowicz:* O dyfteryi.
13. *Dr. Kłodzianowski z Egiptu:* O cholerze w Egipcie.
14. *Dr. Wlazłowski:* O zająkaniu się.
15. *Dr. Szrant:* O hygienie wiejskiéj.

VI. Sekcya antropologii i archeologii

w sali zbiorów archeologicznych Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Młyńska ulica N. 35. Zagai pan Władysław Jażdzewski.

1. *Władysław Jażdzewski:* O malowanych naczyniach grobowych po lewym brzegu Warty.
2. *Dr. K. Szulc:* Etnograficzne oznaczenie grobów kościotrupowych w krajach na południe od Bałtyku.

VII. Sekcya geologii, mineralogii, botaniki i zoologii

w Bazarze na sali Koła Towarzyskiego. Zagai prof. dr. Szafarkiewicz.

Sekcya ta odbędzie dnia 3 czerwca po południu wycieczkę do Żabikowa.

1. *Prof. Dr. Rostafiński* (z Krakowa):

a) O rodzaju Corynaea Hosk. z rodziny Balanophoreae,
b) O członkach roślin zarodkowych, oraz przedstawi pracę p. M. Raciborskiego: O cechach wyróżniających gatunki w rodzaju Galium L. i ich względnéj wartości dla systematyki.

2. *Sulimierski Filip:* O brakach w naszém krajoznawstwie i o projekcie założenia w Warszawie towarzystwa krajoznawczego.
3. *Prof. Čenek Zahálka:* O geologickich pomeřech pyropowych šterků w ceském Stredohoři.
4. *P. Syroczyński:* O przyczynieniu się naukowych badań do postępu górnictwa olejów ziemnych w Galicyi.
5. *Prof. dr. Godlewski:* O teoryi ruchu wody u roślin.
6. *Tenże:* O stósunkach nasiąkiiwości tkanek drzewnych.
7. *Prof. Szafarkiewicz:* Geologia Księstwa.

VII. Sekcya matematyczno-fizyczna

na parterze domu St. Marcin N. 6. Zagai radca dr. Milewski.

1. *Drowie Edward i Władysław Natansonowie* z Petersburga: O równaniu silnika.
2. *Dr. Merczyng* z Petersburga: O nowych zjawiskach obserwowanych przy dyffrakcyi światła.
3. *Tenże:* O wpływie poprawki barometrycznéj Angströma na określenie długości fal światła.
4. *Dr. Józef kniaź Puzyna:* Przyczynek do teoryi obliczania symbolów nieoznaczonych.
5. *Dr. Stanisław Konic:* Kilka uwag nad zależnością widm od budowy wewnętrznéj ciał organicznych.
6. *S. M. Roguski:* O mechanicznem wytwarzaniu prądów elektrycznych.

IX. Sekcya chemiczno-farmaceutyczna

w lokalu Towarzystwa Przemysłowego. Stary Rynek Nr. 58. Zagai dr. May.

1. *Lilpop:* Uwagi w sprawie słownictwa chemicznego.
2. *Dr. Sawicki:* Ten sam przedmiot.
3. *Dr. Stanisław Konic:* Dalsze poszukiwania nad widmami absorpcyjnemi węglowodorów aromatycznych i eterów tłuszczowych.
4. *Dr. F. Chłapowski:* O szczególnym stósunku chlorku sodu do węglanu sody w niektórych zdrojach galicyjskich i o znaczeniu tego stósunku pod względem chemicznym i farmakodynamicznym.

X. Sekcya przyrodniczo-rolnicza

w lokalu redakcyi „Ziemianina.“ Št. Marcin Nr. 28. Zagai Pan Stanisław Żółtowski.

1. *Prof. Boberski,* Tarnopol: Phytophthora infestans de By, mająca na celu usunięcie zarazy kartoflowéj. (Nadesłał rękopism.)
2. *Dr. Pauli* z Żabikowa: Chemiczno-fizyologiczny proces żywienia zwierząt.
3. *Z. Potworowski:* O nawozach sztucznych.

PORZĄDEK DZIENNY

pierwszego ogólnego posiedzenia IV. Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich.

1) Otwarcie Zjazdu przez Przewodniczącego Wydziału Gospodarczego **o godzinie 11 w teatrze polskim.**
2) Wybór prezesa, wiceprezesów i sekretarzy ogólnych posiedzeń Zjazdu.
3) Powitanie uczestników IV. Zjazdu w imieniu obywatelstwa polskiego miasta Poznania przez p. Antoniego Krzyżanowskiego.
4) Wyklady:
   a) Prof. Szokalskiego: O badaniu i obserwacyi przyrodniczéj porównawczo u nas i w innych krajach.
   b) Dr. Krówczyńskiego ze Lwowa: O wpływie odziedziczania na życie indywidualne i narodowe.
5) L. Syroczyński, inżynier wydziału krajowego ze Lwowa: Geologiczne badania głębszych warstw ziemi.
6) Wnioski co do miejsca i czasu V. Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich.
7) Wnioski, a mianowicie wniosek dr. Jaworskiego w sprawie założenia czasopisma wyłącznie dla prac czysto doświadczalnych w zakresie wszystkich nauk lekarskich a równocześnie i organu Zjazdów lekarzy i przyrodników polskich.

Wiadomości informacyjne.

Bióro informacyjne Wydziału Gospodarczego IV. Zjazdu lekarzy i przyrodników znajduje się w Bazarze na pierwszem piętrze. Wnijście do bióra w narożniku ulicy Nowéj i Wilhelmowskiéj.

W biórze Wydziału Gospodarczego otrzymają członkowie karty legitymacyjne i odznaki.

Podarki pamiątkowe będą mogli członkowie otrzymywać tamże począwszy od poniedziałku.

W biórze gospodarczém wydawany także będzie członkom Zjazdu „Dziennik" codziennie od godziny 8 rano.

W tymże biórze można nabyć dzieło:

„Prof. dr. Szokalski i jego działalność, tudzież zebranie materyałów do historyi oftalmologii w Polsce od najdawniejszych czasów aż do dni naszych. Rzecz napisana ku uczczeniu 50letniego jubileuszu ojca okulistyki polskiéj podczas IV. Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich w Poznaniu przez dr. med. Józefa Talko. Z portretem Jubilata. Warszawa 1884."

Daléj:

Dzieło dr. Koszutskiego, napisane dla uczczenia lekarzy i przyrodników IV. Zjazdu:

a) „O stósunku dyfteryi do krupu i o jéj wyłącznie lokalnem leczeniu jednochlorkiem rtęci."

b) „Etyologia i leczenie choleryny u niemowląt i dzieci."

Odznaki: Członkowie IV. Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich otrzymują bezpłatnie w biórze Wydziału gospodarczego kokardy niebieskie.

Członkowie Wydziału gospodarczego mają rozetki niebieskie. Młodzież i obywatele dający pomoc Wydziałowi gospodarczemu noszą odznakę białą.

Posiedzenia sekcyi rozpoczynają się zrana o godzinie 9, po południu o 3.

Zwraca się uwagę wszystkich członków IV. Zjazdu, że zakład fotograficzny pp. Rivoli i Ska przy ulicy Bismarcka Nr. 11 na pierwszem piętrze, przedsięwziął na pamiątkę i ku uczczeniu IV. Zjazdu lekarzy i przyrodników wykonać fotogram wielkich rozmiarów, przedstawiający wszystkich uczestników IV. Zjazdu. Oryginalny fotogram ofiarują pp. Rivoli i Ska tutejszemu Towarzystwu Przyjaciół Nauk. W tym celu zaprasza pp. Rivoli i Ska wszystkich członków IV. Zjazdu do swego atelier, gdzie każdy uczestnik zostanie bezpłatnie osobno odfotografowany w sposób najnowszy na suchych, tak zwanych momentalnych kliszach. PP. Rivoli i Ska oświadczyli gotowość fotografowania zamiejscowych uczestników przez wszystkie dni Zjazdu w każdéj porze dnia począwszy od 8 godziny z rana do 7 wieczorem. Dla uczestników chcących nabyć fotogram ten, wykonany w mniejszych rozmiarach, wyznaczono cenę 10 mrk.

Wynurzamy także prośbę do wszystkich uczestników IV. Zjazdu lekarzy i przyrodników, aby zechcieli odfotografowaniem się w atelier pp. Rivoli i Ska przyczynić się do urzeczywistnienia powyższego pomysłu, który dla Poznania będzie zawsze miłą i drogą pamiątką.

— Prezes wydziału gospodarczego otrzymał następne zawiadomienie, które z przyjemnością pospiesza podać do wiadomości członków i uczestników Zjazdu:

Wielmożny Panie Doktorze!

Zarząd Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu zlecił mi oświadczyć Szanownemu Panu, iż Muzeum we wszystkich działach swoich w czasie Zjazdu stać będzie bezpłatnie otworem dla wszystkich uczestników takowego, za okazaniem odpowiedniego biletu, o czém służba miejscowa poinformowaną została.

Z wyrazem szacunku i poważania

Waw. Benz. Engeström
sekretarz Zarządu Tow. Przyjaciół Nauk Poznańskiego.

— P. hr. Engeström donosi nadto, że specyalne oprowadzenie Uczestników IV. Zjazdu po salach Muzeum Towarzystwa Przyjaciół Nauk odbędzie się pod jego przewodnictwem w środę o godzinie 12.

— Wydział gospodarczy otrzymał również doniesienie od Dyrekcyi Koła Towarzyskiego w Bazarze, z prośbą o zawiadomienie wszystkich uczestników Zjazdu, iż lokal Koła w Bazarze na I. piętrze jest na cały czas Zjazdu dla nich otwarty a Zarząd Koła powita w nich zawsze miłych i pożądanych gości.

— **Klinika okulistyczna** dr. B. Wicherkiewicza, Śt. Marcin Nr. 6, jest codziennie do godz. 9 rano dla uczestników IV. Zjazdu otwartą. W razie umówienia się, gdyby większa ilość osób chciała zwiedzić klinikę, zaprasza dr. Wicherkiewicz Szanownych Uczestników we wtorek o godzinie 12 w południe.

— **Pan dr. Wicherkiewicz ofiaruje** wszystkim uczestnikom i członkom IV Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich: Szóste sprawozdanie roczne Zakładu leczniczego ubogich chorych na oczy w Poznaniu św. Marcin nr. 6 za rok 1883 wraz z rozprawkami: „O sympatycznem zapaleniu oka i o sztucznem oku." Dziełko to otrzyma każdy uczestnik bezpłatnie w biórze informacyjnem.

— **Pan dr. Wicherkiewicz** nadesłał nadto do bióra informacyjnego po 24 egz. następujących dzieł, celem rozdania ich pomiędzy panów lekarzy:

1) Klimatologia Krynicy jako zakładu zdrojowo-kąpielowego, na podstawie spostrzeżeń meteorologicznych w latach 1878—1882 dokonanych, przez dr. B. Skórczewskiego.
2) Szczawnica, zdrojowisko i stacya klimatyczna, przez dr. Józefa Kołaczkowskiego.
3) Spostrzeżenia nad niektóremi zaburzeniami, powstałemi pod przewlekłym wpływem zakażenia malaryjnego, oraz sposób leczenia tych cierpień w Krynicy, przez dr. Bol. Skórczewskiego.

— **Zwiedzanie szpitali.** We wtorek dnia 3 bm. o godzinie 8 rano zwiedzenie szpitala dziecięcego Št. Józefa, ulica Piotra N. 7. Ordynujący dr. Osowicki zaprasza Uczestników lekarzy, a specyalnie członków medycyny wewnętrznéj i chirurgicznéj.

W środę dnia 4 b. m. o godzinie 8 rano radca dr. Kaczorowski, ordynujący w szpitalu miejskim i stacyi chorób wewnętrznych szpitala Sióstr Miłosierdzia na placu Bernardyńskim, oczekiwać będzie w swem mieszkaniu w szpitalu miejskim, ulica Szkólna Nr. 12.

— Wydział gospodarczy uważa za stósowną podać do wiadomości Uczestników IV. Zjazdu, którzyby chcieli zwiedzić **przytulisko i dom leczniczy dla obłąkanych w Owińskach.** że nastąpić to może, we wtorek lub środę, jeżeli wcześnie z życzeniem swem zgłoszą się do sekretarza Wydziału gospodarczego p. dr. Osowickiego.

— **Wycieczka geologiczna do Żabikowa.** W celu zwiedzenie pięknych pokładów gliny glindowskiéj w Żabikowie, posiadłości p. hr. A. Cieszkowskiego, zamierza sekcya geologiczna, o ile możności w połączeniu ze wszystkiemi sekcyami przyrodniczemi, urządzić we wtorek po południu o godzinie 3 wycieczkę do Żabikowa. Uprasza się więc panów Uczestników, chcących wziąść udział w tejże wycieczce, aby zechcieli się zgłosić do bióra informacyjnego najpóźniéj do poniedziałku wieczora, aby dostateczna ilość dorózek mogła być zamówioną. Punkt zborny na alei tuż przy biurze informacyjnem. Wyjazd punktualnie o godzinie trzeciéj po południu.

— **Wycieczka geologiczna do Krotoszyna pod Barcinem.** Pan Brzeski z Krotoszyna w porozumieniu się z Wydziałem gospodarczym zaprasza do siebie wszystkich tych Uczestników Zjazdu, którzy się interesują kwestyami geologicznemi, a mianowicie kopalniami wapna. Sekcya geologiczna uprasza wszystkich tych Uczestników IV Zjazdu, którzyby w skutek zaproszenia p. Brzeskiego zechcieli zwiedzić kopalnie Krotoszyńskie, aby poprzednio zgłosili się z swem życzeniem w biórze informacyjnem, gdzie się także dowiedzieć mogą o warunkach wycieczki. Nadmieniamy równocześnie, że przyjście do skutku powyższéj wycieczki jest zależnem od ilości Uczestników chcących wziąść udział w tejże.

— W środę dnia 4 czerwca odbędzie się na sali hotelu francuzkiego składkowy obiad pożegnalny. Życzący sobie wziąść udział w wspólnéj uczcie, zechcą się zgłosić najpóźniéj do wtorku dnia 3 czerwca do 2 godziny po południu do portyera w hotelu francuzkim (Grand Hôtel de France) lub w biórze informacyjnem. Nakrycie od osoby wynoszące 4,00 mr. odbiera portyer przy zapisaniu.

— **Zwracamy uwagę Uczestnikom** IV Zjazdu, że Dyrekcya Teatru Polskiego zanosi prośbę do Szanownych pp. Lekarzy i Przyrodników życzących sobie być obecnymi na uroczystem przedstawieniu teatralnem, które odbędzie się na cześć IV Zjazdu w środę wieczorem, aby zechcieli w biórze informacyjnem zgłosić się, ile i jakie życzą sobie miejsca w Teatrze. Po uwzględnieniu przedewszystkiem życzeń szanownych gości będą następnie bilety wydawane w kasie teatralnéj przy ulicy Berlińskiéj, gdzie takowe do południa w środę wykupione być winny. Dopiero po rozdzieleniu miejsc pomiędzy zamiejscowych gości, zostaną uwzględnione życzenia mieszkańców miasta Poznania.

— **Wycieczka do Gniezna, Inowrocławia i Kruszwicy.** Wskutek zaproszenia mieszkańców prastarych stolic Gniezna i Kruszwicy oraz i Kujawiaków z Inowrocławia urządził wydział gospodarczy IV Zjazdu naukową wycieczkę geologiczną dla **wszystkich** uczestników Zjazdu do Inowrocławia; która się odbędzie w Czwartek dnia 5-go Czerwca. Bliższe szczegóły dotyczące tejże wycieczki zostaną ogłoszone w najbliższym numerze „Dziennika IV Zjazdu.“ Ponieważ wycieczka ta odbędzie się nadzwyczajnym pociągiem, kosztem Wydziału gospodarczego i ponieważ Wydział gospodarczy jest zobowiązany donieść poprzednio Zarządowi kolei żelaznéj, jaka ilość Uczestników weźmie udział w wycieczce, przeto zanosimy uprzejmą prośbę do wszystkich

tych Uczestników Zjazdu, którzy zechcą wziąść udział w wycieczce, aby poprzednio, najpóźniéj do południa w Środę, zechcieli się zgłosić w biórze informacyjnem.

— **Otwarcie wystawy przyrodniczo-lekarskiéj** nastąpi we wtorek dnia 3-go czerwca w południe o godzinie 12.

Wystawa obrazów Matejki. Obrazy Matejki, a mianowicie Kazanie Skargi i Wernyhora a oprócz tego trzy portrety przybyły w piątek do Poznania i zostały ustawione w pałacu Działyńskich na Starym Rynku. Wystawa tychże w czasie Świąt rozpocznie się od godziny 12 w południe i trwać będzie do 6 wieczorem. W dni powszednie otwartą będzie od godziny 10 z rana do 6 wieczorem. Wstęp wynosi dla dorosłych 1 Mk., dla dzieci 0,50 Mk.

Koncert w ogrodzie Trypolskiego dany na cześć Uczestników IV Zjazdu rozpocznie się już od godziny 5 po południu. Uczestnicy przybędą na koncert po skończonym obiedzie o godzinie 8-méj.

DELEGACYE
Towarzystw i Korporacyi Naukowych
na IV Zjeździe
Lekarzy i Przyrodników w Poznaniu.

Uniwersytet Jagielloński w Krakowie wydelegował na Zjazd jako swego reprezentanta profesora dr. Józefa Rostafińskiego.

Towarzystwo Lekarskie krakowskie wydelegowało swego prezesa p. dr. Augusta Kwaśnickiego.

Wydział lekarski uniwersytetu Jagiellońskiego donosi w liście wystósowanym do przewodniczącego Wydziału gospodarczego p. dr. Wicherkiewicza, że uznając wielką doniosłość dla polskiéj nauki lekarskiéj Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich, mającego się odbyć w Poznaniu, uchwalił jednomyślnie na posiedzeniu odbytém w dniu 23 maja rb. wysłać ze swego ramienia delegata i wyznaczył nim prof. dr. Lucyana Rydla. W końcu wynurza szanowny dziekan wydziału lekarskiego, prof. dr. Gustaw Piotrowski najserdeczniejsze życzenia jak najlepszego udania się Zjazdu i bogatego z prac jego dla nauki polskiéj plonu.

Przewodniczący polskiego Towarzystwa przyrodników im. Kopernika prof. dr. Kreutz zawiadamia, że Towarzystwo weźmie czynny udział w Zjeździe i będzie reprezentowane przez członków swoich pp.: dr. Benedykta Dybowskiego, profesora zoologii w uniwersytecie lwowskim, dr. Emila Godlewskiego, profesora botaniki w wyższéj szkole rolniczéj w Dublanach, dr. Żegotę Krówczyńskiego radzcę sanitarnego we Lwowie i Leona Syroczyńskiego, inżyniera w galicyjskim wydziale krajowym.

Pan Wincenty Prus Jabłonowski, sekretarz galicyjskiego Towarzystwa aptekarskiego, donosi, że wydział wyséła jako delegata swego na Zjazd w Poznaniu:

p. dr. Mieczysława Dunin Wąsowicza, docenta uniwersytetu lwowskiego.

Wydawnictwo dzieł lekarskich polskich w Krakowie donosi, że będzie reprezentowane na Zjeździe przez prof. dr. Mikulicza.

Komisya redakcyjna „Przeglądu lekarskiego“, organu Towarzystwa lek. krakowskiego i galicyjskiego, uchwaliła wysłać na Zjazd jako swego przedstawiciela prof. dr. Leona Blumenstoka, głównego redaktora tegoż czasopisma.

Prof. dr. Alth donosi że dr. Majer Prezes Akademii Umiejętności w Krakowie został uproszony do reprezentowania Towarzystwa Tatrzańskiego.

Lwowskie Towarzystwo gospodarskie donosi telegramem: Delegatami naszemi na zjazd zamianowaliśmy dr. dr. Wehra i Wielowiejskiego. Szczęść Boże do obrad.

Warszawskie Towarzystwo Farmaceutyczne donosi, że wybrało z grona swego jako reprezentanta p Karóla Lilpopa Magistra Farmacyi, b. Prezesa Warszawskiego Towarzystwa Farmaceutycznego.

Redakcya „Gazety Lekarskiéj“ wydelegowała jako swego przedstawiciela p. dr. Mikołaja Rajchmana.

Wystawa lekarsko-przyrodnicza
na salach Muzeum Towarzystwa Przyjaciół Nauk.

Wydział gospodarczy IV. Zjazdu Lekarzy i Przyrodników widząc niepokonane trudności, które się nastręczały przy urządzaniu znaczniejszéj wystawy przedmiotów, mających styczność ze sztuką lekarską i naukami przyrodniczemi, już to z powodu braku odpowiednich lokalności, już to innych, uchwalił ograniczyć wystawę na takie tylko przedmioty, któreby były w związku z zapowiedzianemi wykładami. Cel więc, jaki sobie wytknęła wystawa lekarsko-przyrodnicza III Zjazdu w Krakowie, nie mógł być i nie jest uwzględniony w obecnéj wystawie. Wykazanie ruchu na polu badań umiejętnych, przedstawienie środków naukowych pomocniczych, tudzież tego, co w gałęziach przemysłu i rękodzieł stojących w najbliższym związku z powyższemi umiejętnościami, wyrabia się w kraju i nie potrzebuje być sprowadzane z zagranicy, to oto był cel i zadanie wystawy krakowskiéj. Odmienne warunki, w jakich żyjemy od szczęśliwszego Krakowa i szczęśliwszéj Galicyi, nie pozwoliły nam takiego zakreślić sobie programu.

Mimo nader szczupłego zakresu, jaki sobie Wydział gospodarczy zakreślił, zgłosili się wystawcy nie tylko z wszystkich dzielnic dawnéj Polski, ale nawet z pobratymczych Czech.

I tak z Pragi nadesłał na wystawę V. Frič zoologiczne preparaty zakonserwowane w spirytusie; prof. V. Stary i Fr. Cèchać z Pragi diagramy rozmaitych machin.

Z Galicyi nadesłał p. Maryański okazy ziemnego wosku z Truskawca.

Zarząd zdrojowisk morszyskich, które są własnością Towarzystwa lekarzy galicyjskich i zostają pod zarządem p. J. Piepesa, aptekarza we Lwowie, przyrzekł nadesłać okazy przetworów zdrojowych morszyńskich, a mianowicie wody i soli gorzkiéj ze zdroju Bonifacego, ługu bromowo-solankowego i solanko-borowinowego itp.

A. Biason, optyk kliniki okulistycznéj c. k. uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie przysłał z magazynu swego, założonego w roku 1801, wyroby optyczne.

Firma E. Walkowski i Sp. z Krakowa nadesłała wyroby chirurgiczne i bandaże.

Dr. M. Nowicki z Krakowa nadesłał kartę przedstawiającą przegląd rozsiedlenia ryb w wodach galicyjskich wedle dorzeczy i krain rybnych.

Prof. W. Boberski z Tarnopola nadesłał okazy porostów galicyjskich.

Wydawnictwo Dzieł Lekarskich Polskich w Krakowie nadesłało rozmaite dzieła lekarskie.

Z Królestwa Polskiego nadesłało Warszawskie Towarzystwo Farmaceutyczne tablicę grzybów trujących krajowych i dzieło: Wiadomości farmaceutyczne.

P. K. Wenda z Warszawy nadesłał: Materyały farmaceutyczne do dziejów farmaceutyki w Polsce.

Dr. L. Vorstaedter z Białegostoka nadesłał zbiór narzędzi i instrumentów chirurgicznych i fizycznych.

Z naszych firm poznańskich wymieniamy p. Antoniego Krzyżanowskiego, który wystawił okazy kopalin i wyrobów z tychże z W. Ks. Poznańskiego i sąsiedniego nam Szlązka.

Firma Arendt i Sp. wystawiła bardzo liczny zbiór aparatów i instrumentów optycznych, meteorologicznych, ortopedycznych, chirurgicznych i fizycznych, z pośród których aparaty elektryczne w bardzo obfitéj znajdują się ilości. Nadto wystawił i urządził telefon z sygnałem, łączący odległe salony gmachu Tow. przyjaciół nauk.

P. Orłowski i Sp. urządził wystawę bandaży i narzędzi chirurgicznych, a pani Kistler przysłała na wystawę wyroby ortopedyczne dla słabych i ułomnych osób, i gorsety dla kobiet ciężarnych, ułomnych i dla niemowląt.

Prof. Szafarkiewicz wystawił okazy gliny septaryjnéj (formacya trzeciorzędowa) i gliny glindowskiéj z Michałowa pod Gniewkowem, a któréj piękne pokłady Uczestnicy Zjazdu będą mieli sposobność oglądać w Żabikowie.

Dr. Rymarkiewicz z Zbąszynia nadesłał zbiór wężów i wyroby z węgla kamiennego.

Pan J. Zeyland nadesłał stolik dla chorych.

Wreszcie p. Pinkowski, aptekarz z Kartuz, przysłał w beczułce próbkę wódki żołądkowéj fabrykowanéj wedle własnego pomysłu, którą nazwał Kartuzyanką.

Nadmienić tu wypada, że jeszcze nie wszyscy wystawcy swe okazy nadesłali i bezustannie nadchodzą jeszcze przedmioty przeznaczone na wystawę. Jest jednakże nadzieja, że do wtorku wszystkie przedmioty będą rozpakowane i ustawione.

Urządzeniem téj wystawy zajął się aptekarz pan Szymański z Poznania, któremu przyrzekli ochoczo swą pomoc pp. prof. Szafarkiewicz, dr. May i Orłowski.

Po kompletném urządzeniu wystawy powrócimy do szczegółowego jéj opisu.

WIADOMOŚCI LITERACKIE.

Dla uczczenia lekarzy i przyrodników na tegorocznym IV. ich Zjeździe w Poznaniu, ogłosił p. dr. Koszutski drukiem dwie rozprawy:

a) „O stósunku dyfteryi do krupu i o jéj wyłącznie lokalnem leczeniu jednochlorkiem rtęci.“

b) „Etyologia i leczenie choleryny u niemowląt i dzieci.“

Przewodniczący wydziału lekarskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk Poznańskiego i senior lekarzy w grodzie naszym tak się o nich w nadesłanem nam piśmie wyraża:

„W tych dniach ukazała się drukiem uczona i ze wszech miar na uwagę zasługująca rozprawa dr. Koszutskiego o błonicy, téj okropnéj chorobie, która trwogą przejmuje każdą familią.

Przedewszystkiem podaje w niéj autor najdokładniejszą literaturę błonicy od najdawniejszych czasów do dnia dzisiejszego. Skreśliwszy zaś różnicę pomiędzy błonicą (diphtherie) a dławcem (croup), przystępuje do wymienienia wszelkich środków, jakie z mniejszym lub większym zapałem zalecane były. W końcu podaje swój środek. Jest to sublimat, ale nie taki, jaki zalecali Kaulich, Herz, Constatt, Rothe, Schultz, Burow, Rauchfuss, Monti, ale sublimat in statu nascendi. Na ten cel zwilża miejsca błonicowe rozczynem 2—5% soli kuchennéj i zasypuje na nie 0,1—0,4 Calomelan. vapore parati, rano i wieczorem. Żałuję mocno, iż, gdy to piszę, nie mam żadnego wypadku dyfteryi, by się przekonać o skuteczności tego postępowania. Wszakże wierzyć trzeba dr. Koszutskiemu, iż tym sposobem uleczył w ostatnich czasach 36 przypadków.

Jeśli metoda ta sprawdzi się to dr. Koszutski taką sobie sławę zjedna, jaką sobie zjednał Pasteur w leczeniu wścieklizny.

Na uwagę zasługuje także i druga rozprawa, o leczeniu choleryny niemowląt i dzieci skreślona.

Dr. Matecki, radzca zdrowia.“

Kronika Zjazdu.

Poznań, dnia 1 czerwca. Na czele zapisać nam należy, że już od kilku dni bawi w murach naszego grodu prof. Szokalski z Warszawy, znakomity okulista i dzielny szermierz w rozwoju nauk przyrodniczych w Polsce, znany z prac swoich w świecie przyrodników i po za granicami Polski. Obok profesora Szokalskiego wymieniamy prof. Dybowskiego. Od soboty grono szanownych uczestników Zjazdu zwiększa się z każdym nadchodzącym pociągiem. Ze wszystkich dzielnic dawnéj Polski zawitali już do nas dostojni goście i uczestnicy. Kijów, Lublin, Lwów, Włocławek, Kutno, Warszawa, Radom a nawet Petersburg nadesłały już swoich reprezentantów.

Wieczorem o godzinie 11 zgromadził się cały Wydział gospodarczy IV Zjazdu lekarzy i przyrodników i wielu innych wybitnych obywateli miasta naszego na dworcu kolei dla przyjęcia dostojnych gości, przybywających z Pragi. Pociągiem tym przybyli do nas profesorowie i lekarze czescy a mianowicie pp. Janovsky, Maixner, Steffal, Navratil, Zit, Czarda, Zahalka i Chodounsky.

SPIS
Członków i Uczestników
w Zjeździe.*)

1. Dr. Arnstein F., z Kutna.
2. Ks. Antoniewicz B., Proboszcz z Bnina.
3. Dr. Bajkowski B, z Kijowa.
4. Bardzki Bolesław, z Sannik.
5. Dr. Bardzki Wład, z Kłonów.
6. Dr. Batkowski, lekarz z Poznania.
7. Bentkowski Wład., z Poznania.
8. Dr. Bielawski, lekarz z Borku.
9. Bieliński Leon, kupiec z Poznania.
10. Błażejewski, z Wrocławia.
11. Dr. Boening, lekarz z Miłosławia.
12. Dr. Bojanowski, lekarz z Kościana.
13. Breza Adam, z Warszawy.
14. Dr. Broekere, lekarz z Śremu.
15. Brzeski Franciszek, z Cieślina.
16. Bukowiecki Julian, redaktor z Poznania.
17. Dr. Buski, dyrektor z Poznania.
18. Cegielski Stefan, z Poznania.

18a. Dr. Chłapowski Franciszek, lekarz z Wrocławia.

19. Cenek Zahálka, prof. z Roudnic.
20. Dr. Chodounsky, z Pragi.
21. Cichowicz August, kupiec z Poznania.
22. Cieślewicz J., lekarz z Strzelna.
23. Dr. Czarda L., z Pragi.
24. Hr. Czarnecki St., z Pakosławia.
25. Hr. Czarnecki, z Ruska.
26. Hr. Dienheim Brochocki, z Rzymu.
27. Dobrowolski Franciszek, redaktor z Poznania.
28. Duchowski z Poznania.
29. Hr. Dzieduszycki Wład., z Lwowa.
30. Drd: Dziembowski z Wrocławia.
31. Duszyński Br., z Srody.
32. Hr. Engeström z Poznania.
33. Dr. Feigel L. Prof., z Lwowa.
34. Dr. Gąsiorowski, lekarz z Poznania.
35. Dr. Golski, lekarz z Buku.
36. Dr. Górski, lekarz Stęszewa.

36b. Dr. Grodzki, lekarz z Poznania,

37. Dr. Gryglewicz, lekarz z Jutrosina.
38. Dr. Handelsmann, lekarz z Kutna.

*) Gdyby który z Członków, Uczestników Zjazdu nie został pomieszczony w spisie, zechce się zgłosić do Podskarbiego Wydziału gospodarczego pana dr. Jarnatowskiego.

39. Dr. Heynowicz, lekarz z Poniecа.
40. Dr. Holec M., z Szubina.
41. Dr. Jabłoński J., z Lubaczowa.
42. Jagielski Bolesław, aptekarz z Poznania.
43. Jagodziński J., z Gryfii, cand. med.
44. Dr. Janovsky, Prof. z Pragi.
45. Jaróchowski, sędzia z Poznania.
46. Jasiński Br., z Grodziska
47. Jasiński J., z Poznania.
48. Jaźdżewski Wład., mecenas z Poznania.
49. Dr. Jaworowicz, lekarz z Trzemeszna.
50. Dr. Jaworowski A., z Lublina
51. Dr. Jaworski Docent, z Krakowa.
52. Dr. Jendl-Sausenhofen, z Starego Miasta.
53. Dr. Jentys A., z Lublina.
54. Dr. Jerzykowski Stanisław, lekarz z Poznania.
55. Dr. Kaczorowski, radzca z Poznania.
56. Ks. Dr. Kantecki, redaktor z Poznania.
57. Dr. Kapuściński, lekarz z Poznania.
58. Karliński, z Żabikowa.
59. Kasprowicz, lekarz dentysta z Poznania.
60. Dr. Knypiński, lekarz z Pobiedzisk.
61. Komendziński, z Śremu.
62. Hr. Konopacki, z Drezna.
63. Dr. Korczyński, profesor z Krakowa.
64. Dr. Kossowski, lekarz z Pobiedzisk.
65. Dr. Koszutski, lekarz z Poznania.
66. Koszutski Kazimierz, redaktor z Poznania.
67. Kowalski z Wysoczki.
68. Kozłowski Karól, z Poznania.
69. Dr. Kramarkiewicz, radzca z Poznania.
70. Kramarkiewicz H., z Poznania.
71. Kraszewski A., z Halli, cand. med.
72. Dr. Kruszka, lekarz z Łabiszyna.
73. Kryszewski Roman, lekarz dentysta z Inowrocławia.
74. Dr. Kryzan, lekarz z Zerkowa.
75. Dr. Krzesiński, lekarz z Poznania.
76. Krzymiński I., z Poznania.
77. Dr. Krzyżagorski, lekarz z Wrześni.
78. Krzyżanowski Anotoni, z Poznania.
79. Krzyżanowski Stanisław, z Poznania.
80. Krzyżanowski Tadeusz, z Poznania.
81. Dr. Kube, lekarz z Kostrzyna.
82. Kucner Nep., z Pijanowic.
83. Kurnatowski St., wicemarszałek z Pożarowa.
84. Dr. Kusztelan Józef, z Poznania.
85. Dr. Kutzner, lekarz z Kobylina.
86. Dr. Laskowski, lekarz z Wągrówca.
87. Dr. Laurentowski, z Obrzycka.
88. Leitgeber B., kupiec z Poznania.
89. Lepell B., aptekarz z Czempina.
90. Lewandowski J., radzca z Jeżewa.
91. Dr. Likowski W., lekarz z Pleszewa.
92. Lilpop, z Warszawy.
93. Luziński Teodor, z Poznania.
94. Łubicński B., z Kiączyna.
95. Łyskowski M., dyrektor banku z Poznania.
96. Magnuszewicz M., z Poznania.
97. Dr. Maixner, profesor z Pragi.
98. Makosz, z Warszawy.
99. Dr May Roman, z Poznania.
100. Dr. Marszewski L., lekarz z Inowrocławia.
101. Dr. Milewski, radzca z Poznania.
102. Modlibowski St, z Gierłachowa.
103. Motty Karól, z Choryni.
104. Motty Stanisław, radzca z Poznania.
105. Dr. Musiel, lekarz z Nowego Miasta n/W.
106. N. N.
107. Dr. N. N.
108. Nasierowski z Oczkowic.
109. Dr. Navrátil Fr., z Gries (Bozen).
110. Dr. Niklewski, lekarz z Jarocina.
111. Nowakowski H. z Warszawy.
112. Dr. Opieliński, lekarz z Środy.
113. Dr. Osowicki, lekarz z Poznania.
114. Oświecimski Alfons, z Oświecimia.
115. Pajzderski Fr. z Łęgu.
116. Pauli Adolf, z Żabikowa.
117. Dr. Pernaczyński, lekarz z Wrześni.
118. Piątkowski St., z Rogalina.
119. Hr. Poniński, z Wrześni.
120. Popliński W., z Wierzenicy.
121. Dr. Puzyna, z Berlina.
122. Dr. Przybyszewski, lekarz z Inowrocławia.
123. Przyłuski Antoni z Starkówca.
124. Dr. Radojewski, lekarz z Janówca.
125. Dr. Rakowski, radzca zdrowia z Inowrocławia.
126. Rakowski F., dyrektor z Poznania.
127. Raszewski, radzca z Poznania.
128. Reichstein, kupiec z Poznania.
129. Dr. Rewoliński, z Radomia.
130. Dr. Reutt, lekarz z Inowrocławia.
131. Dr. Rosiński, lekarz z Wronek.
132. Dr. Rutkowski M., z Gostynia.
133. Dr. Sawitzki, lekarz z Prostkowa.
134. Dr. Schwing, z Pragi.
135. Sczaniecki K., z Międzychoda.
136. Skarzyński Antoni, z Sokołowa.
137. Dr. Skóraczewski, z Miłosławia.
138. Hr. Skórzewski L., z Łabiszyna.
139. Skrzydlewski Zdzisław, z Mechlina.
140. Dr. Sochacki August, z Kraśnika.
141. Sokolnicki B., z Tarnowa.
142. Dr. Sowiński, lekarz z Skoków.
143. Dr. Stan, lekarz z Poznania.
144. Dr. Stasiński I., z Konarzewa.
145. Dr. Stefall, prof. z Pragi.
146. Dr. Studniarski, lekarz z Szamotuł.
147. Dr. Suligowski, z Radomia.
148. Sujecki Fr., z Poznania.
149. Sulimierski Br., z Halli, cand. med.
150. Dr. Szafarkiewicz, prof. z Poznania.
151. Dr. Szenic Telesfor, lekarz z Pleszewa.
152. Dr. Szerbel, lekarz z Leszna.
153. Dr. Szokalski, prof. z Warszawy.
154. Szokalski K., z Warszawy.
155. Dr. Szrant, lekarz z Pniew.
156. Dr. Szulc J., lekarz-dentysta z Poznania.

157. Dr. Szułdrzyński Wład., z Siernik.
158. Dr. Szułdrzyński, z Lubasza.
159. Szymański Jakób, aptekarz z Poznania.
160 Tadrzyński Z., z Śremu.
161. Dr. Tempski, lekarz z Brodnicy.
162. Dr. Thomayer z Pragi.
163. Ks. Tłoczyński, proboszcz z Poznania.
164. Traczykowski, aptekarz z Poznania.
165. Tymieniecki Lew., z Kalisza.
166. Dr. Tyralski Włodz., z Zbaraża.
167. Urbanowski Napoleon, z Poznania.
168. Dr. Urbański, lekarz z Kłecka.
169. Dr. Wlazłowski, lekarz z Pszczewa.
170. Dr. Wicherkiewicz, okulista z Poznania.
171 Dr. Wieczorek, lekarz z Gniezna.
172. Dr. Winiecki, lekarz z Czarnkowa.
173. Dr. Witkowski, lekarz z Krzywinia.
174. Dr. Wiśniewski, lekarz z Kościana.
175. Woliński, z Poznania.
166. Dr. Wurst Ad., z Cieszanowa.
177. Dr. Zagórski, z Lublina.
178. Dr. Zaremba. z Pierzchna.
179. Dr. Zelenka, z Pragi.
180. Dr. Zit, z Pragi.
181. Hr. Żółtowski I., z Ujazdu.
182. Hr. Żółtowski Stanisław, z Niechanowa.
183. Hr. Żółtowski, z Niechanowa.
184. Zakrzewicz M. z Poznania.
185. Żółtowski, z Nekli.
286. Dr. Żuliński T., z Lwowa.
187. Żychliński K., z Twardowa.

OGŁOSZENIA.

Za nakład i redakcyą odpowiedzialny Dr. Józef Kusztelan w Poznaniu.
Drukiem J. I. Kraszewskiego (Dr. W. Łebiński) w Poznaniu.